

Za tiste, ki se želijo vključiti v EK in se preusmeriti z letom 2018

V Sloveniji je povpraševanje po ekoloških živilih večje kot je pridelava le-teh. Velikokrat slišimo kmete, še zlasti na tržnicah reči, da ni ekološki, dela pa vse tako, kot da je. Logično vprašanje pri takih je, zakaj torej kmetujejo po principih ekološke pridelave, niso pa vključeni v kontrolo ekološkega kmetovanja?

Z vstopom v shemo certificiranja si kmetje povečate konkurenčnost in odprete nove priložnosti za nastop na trgu

Med ljudmi velikokrat krožijo neupravičene teze, da mora kmet, ki se vključi v kontrolo in certificiranje ekološke pridelave in predelave, ukvarjati samo še z birokracijo in izobraževanjem. Dejstvo je, da se le na podlagi certifikata lahko zagotavlja, da so pridelki in živila pridelana na popolnoma naraven način in v skladu z strogo zakonodajo. Na ta način se pridobi zaupanje potrošnikov, da kupujejo živila najvišje, certificirane sheme kakovosti. V primeru da že imate uveljavljeno blagovno znamko, pa je certifikat še njena dodana vrednost. Vse skupaj vodi v povečano povpraševanje po vaših živilih tako direktno pri potrošnikih kot kasneje v specializiranih trgovinah ali celo morebiti pri trgovskih verigah.

Prehod na ekološki način kmetovanja mora biti postopen, saj se celotno kmetijsko gospodarstvo pripravlja na ekološko pridelavo

Kmetija je prvi dve ali tri leta vključena v obdobje preusmeritve iz konvencionalne pridelave v ekološko. Sama preusmeritev se prične s prijavo na kontrolno organizacijo. V Sloveniji so na voljo 4 institucije, ki so akreditirane in nadzorovane s strani Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin: Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu (KON-CERT), Inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru za tehnično preizkušanje in analiziranje (IKC), Bureau Veritas d. o. o. in TÜV SÜD Sava.

Prijavite se kot kmetijsko gospodarstvo, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev do najkasneje 31. decembra za naslednje tekoče leto. Po podpisu pogodbe z izbrano kontrolno organizacijo se prične obdobje preusmeritve. Na tem mestu se priporoča še uvodno izobraževanju o ekološkem kmetovanju, ki pa ni obvezno.

Obdobje preusmeritve, ki traja najmanj dve leti, pri trajnih nasadih (trajnice na njivah, sadovnjaki) pa tri leta, se lahko v določenih primerih tudi skrajša (na podlagi analize zemlje, kjer dokazano ni ugotovljenih nedovoljenih snovi) ali pa podaljša (v primeru ugotovljene nedovoljene snovi v tleh, pri čemer se v primeru uporabi katerega koli nedovoljenega sredstva kot obdobje preusmeritve šteje datum po uporabi tega sredstva).

Pridelki imajo v obdobju preusmeritve kmetije v ekološko kmetovanje naslednje statuse:

V 1. letu preusmeritve v ekološko kmetovanje so pridelki na kmetiji »konvencionalni«,

v 2. in 3. letu preusmeritve v ekološko kmetovanje se pridelki prodajajo kot »pridelki iz preusmeritve«,

po 3. letu preusmeritve v ekološko kmetovanje pridelke označujemo kot »ekološke«.

Kmetom, ki se vključijo v kontrolo in certificiranje ekološkega kmetovanja je na voljo tudi ukrep Ekološko kmetijstvo v okviru ukrepov kmetijske politike (subvencije)

Po prijavi na izbrano kontrolno organizacijo do 31. decembra letos, lahko naslednje leto pri vnosu zbirne vloge za vašo kmetijo vložite zahtevek za izplačilo za površine, kjer se vrši ekološka pridelava.

Prvi dve leti v preusmeritvi so plačila na ha višja z namenom lažjega prehoda na nov način kmetovanja,

potem pa se ta plačila v naslednjih letih izvajanja nekoliko znižajo. Plačila so različna tako glede na rabo površine (trajni travnik/njiva/trajni nasadi) ali glede na kulturo na njivski površini.

Tistim, ki so že ekološki kmetje ali pa boste to šele postali, smo vedno na voljo terenski kmetijski svetovalci na vaših izpostavah in svetovalci specialisti za ekološko kmetovanje.

Spletna stran Kmetijsko gozdarske zbornice, pod rubriko EKO, nudi bralcu informacije o ekološkem kmetovanju in pa povezave na ostale spletne strani, kjer so ravno tako pomembni podatki. Tu gre posebej poudariti spletno stran Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer je navedena tudi vsa domača in evropska zakonodaja na tem področju. Veliko ažuriranih koristnih informacij dobite tudi na spletnih straneh kontrolnih organizacij.

Ekološko kmetovanje je lahko nova priložnost na vaši kmetiji. Odločitev pa mora vendarle biti dobro premišljena in vključevati vse družinske člane na kmetiji, saj ta vrsta pridelave zahteva velik miselni preskok v glavih, veliko znanja in motivacije za nova učenja in spoznanja.

Mojca Povšnar Starman